

A „MURAKÖZ“
megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési árak:
Egészévre 4 frt. — kr.
Félévre 2 frt. — kr.
Negyedévre 1 frt. — kr.
A lap szellemi részét illető közlemények a „Muraköz“ szerkesztőségéhez, az előfizetési díjak pedig Fischer Fülöp könyvkereskedéséhez Csáktornyára küldendők.

MURAKÖZ

MEDJIMURJE

„MEDJIMURJE“
Izlazi svaku nedelju
Cöna mu je:
Na ošlo leto 4 frt — kr
Na pol leta 2 frt — kr
Na četvert 1 frt — kr
Sva pisma i pošiljke naj se pošiljaju „Uredništvu Medjimurja“ a predplata knjižaru Filipa Fischela vu Čakovcu.

V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P I N O V I N E Z A M E D J I M U R S K I P U K .

M E G J E L E N I K M I N D E N V A S Á R N A P . — I Z L A Z I S V A K U N E D E L J U

Csáktornya. 1885. szept. 15.

Lapunk utolsó számában megemlékezünk azon szerencsétlenségről, mely egyik polgártársunkat sújtá. Épen hetivásár volt, midőn tűz ütött ki, s daczára annak, hogy derék tűzoltóink az iparos osztályhoz tartoznak, s így a hetivásár elfoglalta őket: mégis amint megharsant a vész jelző kürt hangja, mindegyik odahagyta áruját és sietett felebarátja vagyonát menteni. A tűzoltóintézmény haszna sokkal ismertebb, mint sem, hogy ezt bővebben kellene fejtegetni, s közönségünk dicséretére legyen mondva, a tűzoltóság iránt méltó elismerést is tanúsít. Most is a tűzoltóságnak köszönhetik a vész színhelyéhez közel lakók, hogy vagyonaik megmentettek az enyészettől. Alig harsant meg a kürt, a tűzoltóság már ott volt szertárában, s eszközeit magához véve, a parancsnokok vezetése alatt sietett a tüzet oltani. A közelben elterjedő sok szalmafedes ház veszélyeztetve volt a harapódzó lángok által, s ha esetleg egy kis szél fú, minden emberi erőmegfeszítés daczára is elhamvadnak. Így is már több épület esett akkorra martalécul, míg a város különböző pontjairól összegyűlhettek a mentők, s ha a tűzoltóság nem működött volna olyan dicséretre méltó buzgalommal, mint a milyent tapasztaltunk, elég a közelben levő házak legnagyobb része.

S hogy ez nem történt, első sorban is a tűzoltóságnak s azok derék tisztviselőinek köszönhetik az érdekeltek.

Így hiány azonban még is mutatkozott. Bár ez egyleti dolog, s így nem is tartozik mi reánk, de azon reményben, hogy az üdvös intézménynek habár csak részben is, de mégis hasznára lehetünk, nem halgathatjuk azt el. A tényleg működő tagokat teljes számban együtt láttuk, s munkálkodásuk eredménye lett a vész lokalizálása, míg a rend fenntartó csapatot, illetőleg annak működését nem vettük észre, pedig ugyan csak nagy szükség lett volna rá. A védelmet és a támadást vezénylő parancsnok, ifju Szeiverth Antal ur maga volt kénytelen az oda tolongó tömeg kíváncsiabb részét eltávolítani. Az amugy is szűk helyen a tűzoltóság csak a legnagyobb erő megfeszítéssel volt képes a támadást intézni, s még is a kíváncsiak csaknem teljesen elfoglalták a tért.

Az iga, hogy a több ember többet bír végezni, és az egylet különösen az ilyen nagyobb veszélyeknél nem nélkülözheti a polgárság segélyét, de ha rendszeren működhet a megjelenő 35-40 egységes parancsnak engedelmessé tűzoltó csapat, mely az ilyen veszélyekre szakavatottan tanított be: sokkal nagyobb eredményt ér el, mintha kétszer vagy háromszor annyi ember, csupán emberszeretele által vezetve, lát a munkához.

A rend fenntartása az ilyen esetekben okvetlenül szükséges. Az olyan egyének kiket az élet az íróasztalhoz köt, vagy azok kik már előrehaladt koruk miatt nem léphetnek be a tűzoltóság kötelékébe, lennének első sorban is hivatva a rend fenntartó szakaszt teljes számig kiegészíteni, mert 15 emberből álló csapat arra nem képes minden iparkodása daczára sem

Ha a működő osztály áll 45-50 emberből, akkor a rend-fenntartó osztálynak kellene még egyszer annyiból állni. Nem a kifogásolás volt szándékunk, mert a jelen esetben a legszörnyebb haso atöbb ember sem talál kifogásra okot más különben, hanem egyszerűen a jó ügy iránti szeretet készített eme megjegyzésre.

Áljunk be tehát minél tömegesebben a rend fenntartó szakaszba, hogy megkönynyítsük önfeláldozó tűzoltóink működését.

Q.

CSARNOK.

„Nem a magyar földön terem a borostyán“

Valót zengedeztél aranyajku dalmok! *)

Mindent megteremnek e gyönyörű halmok,
gyümölcsöt, virágot;

De nincsenek bimbók a hála szent fáján:

„Nem a magyar földön terem a borostyán!“

Nem zöldel sirhalmán a szabadsághősnek,
Rózsapiros vérén szerzett emlékének

Repkénykoszorúja!

Nyugszik, — sirja felett egy dől kereszt állván...

„Nem a magyar földön terem a borostyán!“

Ott hever egy bűvös lantnak töredéke,

Attól tanult egykor dicső hazám népe

Édes honszerelmet!

Neve sincs, — eltűnt a feledésnek szárnyán...

„Nem a magyar földön terem a borostyán!“

Ezeknek sirjára temessétek szíveim! ...

Bús szívem magjából felviruland szépen

A hála virága!

Ne kéljen ily panasz unokáink ajkán:

„Nem a magyar földön terem a borostyán!“

BÁLINTFFY BÁLINT.

*) Virág Benedek.

Szépészeti reminiscenciák.

A ki korunkat és annak társadalmi életét megfigyelés tárgyává teszi, az csakhamar azon fájdalmas öntudatra fog ébredni, hogy e kor minden eszményiséggel szemben idegen, hogy bizonyos anyagság diadalmaskodik az emberi kedélyen, hogy az emberiség minden magasztos, nemes és szép iránt érzéketlen.

Mi hát a tulajdonképeni oka ezen megdöbbentő körülménynek? Talán bizony a kedélyek elfásultsága, a rossz gazdasági és anyagi viszonyok? Nem.

Hiszzen a lélek el nem veszítheti — még ily körülmények között sem — hajlamát és fogékonyágát a jó és szép iránt. A lélek sovárogyva lesi a pillanatot, melyben az ember benső élete természetessé és egészségessé alakuljon. De hol kérik hát e pillanatot?

E kérdésre nagyon világosan adja meg a feleletet Vulkov Richard, midőn kimutatja nevelési rendszerünk félszűzségeit és sokoldalú hiányosságait. Vulkov ugyanis azt mondja a felvetett kérdésre vonatkozólag, hogy pädagogiai rendszerünk, a mely szerint mi képzettségünket nyertük, nagyon rossz és téves lehetett, mert oly emberekké alkotott bennünket, kik egész életükön át érzik, hogy kedélyükben hiányzik valami, hogy bár tudatában levén józanságuknak, — e józansággal éppen nincsenek megelégedve, szóval: érzik, hogy lényük nem teljes.

E fogyatkozás onnan származik, hogy a szép iránti érzéket nem tápláljuk eléggé az életben. Így például az antik művészet tanulmányának jelentőségét a modern művelődés csaknem ignorálja. A régi klassikusokkal karöltve az antik művészet taníttatása iskoláinkban sokkal sikeresebben mozdítaná elő művelődésünket, mint a jelenlegi tanrendszer. Az élő költészetet sokkal megfoghatóbbá teszi a szellemnek az élő művészet, mint a holt grammatika.

„Laokon csoportjai előtt értjük meg Sophokles tragédiáit“, mondja Lessing és „Lessing állításait nem szabad könnyelműen megczáfolni“, mondja Gervinus.

Kétségtelen, hogy legközvetlenebbül az iskola van hivatva az észlelt fogyatkozásokat orvosolni, egyedül az iskola képes a jó és szép iránti érzéket nemesíteni és minden burjánt kiirtani.

Két fontos, egymástól elválaszthatlan tevékenységet gyakorol a pädagogia: nevel és tanít —

A tanítás szemlélet és ábrázolás által befolyásolja és gazdagítja az intellectualitást és szolgáltatja az elmetevékenységek a szükségelt anyagot; a nevelés pedig az akaratra gyakorolja hatását, hogy az csak rendes határokon belül terjeszkedjék.

Az azonban ne csupán a lélek művelésére és a szellem ápolására szorítkozzék a pädagogia, hanem a test nevelésére és művelésére is. És inkább manapság, mint valaha, kell Montagne ezen szép szavaira visszaemlékeznünk: „Akarom, hogy külsőség és tetszős lény gyidejűleg nevedekjék; nem egymástól különálló lélek és test az, amit nevelünk, hanem egy ember, ebből nem szabad kettőt csinálnunk.“

Ezen testi nevelés távolról sem bír oly jelentőséggel napjainkban, mint birnia kellene vagy mint birt századok előtt. Modern kultur népeink közül tulajdonképen csak az angol az, mely némi gondot látszik fordítani a test fejlődésére, természetesen ezt is csak nagyon egyoldalul. Itt minden testi erő-gyakorlata kitarotán ápolatik, mint futás, uszás, evezés, de ezzel egyedül az erő gyakorolatik; mozdulatok szépsége, a test magatartása többé, kevésbé háttérbe szorittatik, épp úgy mint, — nálunk!

Aki nálunk ezen „külsőségek“-re és illem formákra némi figyelmet fordít, a ki a bizonyos illedelmet elsajátított, vagy — mi gyakran ugyanaz — elsajátítottnak vél, — azt hiszi, hogy az aesthetika követelményeinek teljesen megfelelt.

Az azonban a mi ezen, a test magatartásában kifejezésre jutó külsőségi illedelmét és formát illeti, azzal fényesen állunk. Mert ama szeretet, eméltő és barátságos jelző formák, melyekkel az életben találkozunk, nagyon furcsa jelleműek: aladni igyekszünk az embereket udvariasság és barátság színlelés által, hogy szeretetreméltóknak tűnjünk fel szemeikben. Ne nevezzenek pessimistának; nem vagyok Aloeate, sem embergyűlölő, de nyugodt lélekkel kimondhatom, hogy: „miután szépség nem létezik, feltalálták a művészetet, s miután jóság és szívélyesség nem létezik, feltalálták az udvariasságot“. Egyébiránt van valami megnyugtató abban, hogy folytonosan álcázott emberekkel találkozunk. Brandes György mondja valahol: — „Az embereket lealczázni aesthetikai okokból is bűn és szégyen volna, minthogy álcájuk sokkal szebb arcuknál.“

De habár embergyűlölő nem vagyok — különben a Molière Alcesteje sem az — még sem szeretem a gyakorlati élet ama virtuozait, amaz en miniatur — diplomatákat, kik minden embert különbség nélkül egyenlő tiszteletben és barátságban részeltetnek és még csak a rossz emberek aljas tetteit sem veszik szemügyre. — Ezzel egyszerűen csak a rosszat mozdítják elő. Megengedjük, hogy sok esetben csupán ostobaságból nem látják a rosszat, de — mondhatom — legtöbbszörre szándékosan nem akarják azt észre venni. —

Hogy is van az, hogy némely emberek s korántsem jó emberek, mindennéi becsületes és igazlelkű emberekként szerepelnek? sőt még nem is szükséges, hogy külsőjükben valami szembeütő becsületesség és hűség nyilvánuljon. Kevés

szellem, kevés közlékenység, azonban természetesen látszó elfogultság, lényének feszélytelensége, egyenletes nyugalma és főalkat eleme: a tettetés azok, melyek az emberekbeni család-sainknak okozói; kritikuz, közlékeny és impulzív természetek — rejtsenek azok sziveikben bármennyi emberbaráti szeretetet is ... az emberiség zöme által gyanusaknak tekintetnek.

„Az ember képződik mindenben szépen! Schadow ezen ismert szavai leginkább a test képezésére vonatkoznak, s habár nincsen hatalmunkban testünk alapvonalait lényegileg megváltoztatni, de mozdulatainkban sok szabálytalanság vehető még észre, s e szabálytalanság minden szépnek a megölője Testünknek — csodálatos alkotásánál fogva — mozgás a rendeltetése. Csak nagyon ritkán van testünk nyugvó állapotban, sőt maga ezen állapot is a mozgás produktumaként tekintendő.

A látvány tehát, melyet testünk nyújt, folytonos váltakozásnak van alárendelve, s minden újabb tekintetre újabb körvonalakat szemléltetünk a testen és annak tagjain. Azonban a természet csak nagyon ritka esetben ajándékozza meg az embert keilemes és szép mozdulatokkal; általában tanulunk kell a szép mozdulatok művészetét.

(Folyt. köv.)

BALKÁNYI SIMON.

H I R E K

— Athelyezés. A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatási miniszterium folyó évi szeptember hó 1-én 31378. sz. a. kelt magas rendeletével, Barla Vilma strídó állami elemi iskolai rendes tanítónőt hasonló minőségben — saját kérelmére — a perlaki állami elemi népiskolához helyezte át.

— Jutalmazás. Mihályovics József zágrábi b'bornok érsek ur ó eminetiája — Matosovics István strídó plébános ur ajánló előterjesztése folytán — Danicz Sándor ráczkanizsai, Vugrincsis Ferencz vashegyi és Balogh Ferencz sztanetincezi állami tanítókat a mult 1884—85. tanév tartama alatt teljesített hittani oktatásért egyenkint 25—25 frt jutalomban részesítette.

— F. hó 7-én tartott megyei közigazgatási bizottsági ülésből. Olvastatott Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd s képviselő

tagnak a julius 31-én megtartott közgyűlésen megejtett iskolaszéki választás ellen: fellobbezése. Mintán a tiltakozás a választási jegyzőkönyv tanúsága szerint csakis a különben szabályszerűen intézett választás eredményének kihirdetése után jelentetett be, a választás sem ezen, sem a törvényes uton iskolaszéki tagokká választott s kifogásolt egyének címén nem semmisíthető meg. Tekintettel azonban Osáktornya város tanügyének nagy fejlődöttségére, felhivatik a városi képviselő testület, hogy a közérdeklődés ápolása céljából a már megválasztott iskolaszéket még néhány és pedig szakértő taggal kibővitse.

— A perlaki járás szolgabirájával egyhangu'ag Kostyál Ferencz perlaki segéd-szolgabiró ur választatott meg a f. hó 14-én tartott megyei közgyűlésen. Öszinte szívből gratulálunk a megérdemlett előléptetéshez! A magyarság eszméje és az alsó-vidéki nép érdekében még öszintébb szívből kívánjuk, vajha megboldogult elődje nyomdokain haladva ő is minél több hasznos szolgálatot tenne hazájának s az elhagyatott muraközi népnek az alsó-vidéken. Ehhez egészséget, hosszúéletet, munkakövedet, igyekezetet és kitartást kívánunk! — Utódául segéd-szolgabirónak egyhangu'ag Szmodics Viktor közigazgatási gyakornok lett megválasztva. Szmodics ur Muraköz szülötte, ismeri a nép bajait s a nehézségeket melyekkel Muraközben egy közigazgatási tisztviselőnek meg kell küzdenie. Üdvözöljük őt előléptetése alkalmából.

— A csáktornyai kisdudóvó-intézet ünnepélyes megnyitása ma 9 órakor leend a kisdudóvó-intézet saját helyiségében.

— Bucsuzó. Csáktornyai és vidéki tisztelt barátaim s ismerőseim mindegyikétől személyesen nem bucsuzhatván el, e helyen mondok szívből jött „Isten hozzád” mindazoknak, akik barátságukkal s jóindulatukkal tisztelték meg. Kérem tartsanak meg továbbra is szives jóindulatukban; valamint én sem fogom Önöket soha elfelejteni. Csáktornya 1885 szept. 19. Milánkovits Tamás kaposvári kir. segédtelekkönyvvezető.

— Irsay B. Zsigmond igazgatása a l. t. 22 tagból álló magyar szintársulat érkezett városunkba. — Ajánljuk a t. közönség pártfogásába.

Vettük a „GONDÜZŐ” szépirodalmi hetilapnak 48—52 számait, melyekkel az I. évfolyam végződik és végig tekintve a k. t. lap számain. lehetetlen meg nem említenünk azt a dicseretes burgalmat és szigorú lelkiismeretességet, melylyel az áldozatkész kiadó lapjának első évfolyamában a maga elé tűztt tartalmas programot teljesíté. „Gondüző”-ben találkoznunk hazai irodalmunk színe javával s a t. egyéb szépirodalmi lapokban csak elszórvá találunk az a „Gondüző” mindegyik számában egyesítve van a „Gondüző” megjelen minden vasárnap 3 tömött iven színes borítékkal Kiadja: Székely A. adár, Budapesten főmunkatárs Tolnai Lajos. Előfizetési ára: egy évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr. Hévvél ajánljuk e bazafias kitűnő vállalatot mindenknek, ki e'ketemelő olvasmányokban lelő örömet. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóny-számmal, ki e végett levelező lapon hozzá fordul.

Nyílt tér*)

Válasz Grész Alajos urnak

A „Muraköz” utolsó számában, Grész ur által tett nyilatkozatból is, (mely a való tényállásnak nagyrészből elferditése), minden érdektelen olvasó megállapíthatja a következőket:

Grész ur értesülve volt, hogy feleségem a zászlóanyai tisztet elfogadni vonakodik, vagy még nagyobb engedményt teszok: Grész ur nem volt bizonyos, hogy feleségem a zászlóanyai tisztet elfogadjá-e. Ebből önkénytelenül következik, hogy Grész ur a tüzöltő-egylettel szemben nagy hibát követett el, midőn a küldöttséget azon kellemetlenségnek tette ki, hogy tagadó választ nyert megíztelő kérésére.

Czélja első felszólalásomnak is csak a fennli tény konstatálása volt, az egylet iránti tekintetből, Grész ur által terjesztett azon nézettel szemben, mintha én vagy feleségem a küldöttséget menesztését provokáltuk volna, vagy hogy már eleve ígéretet tettünk volna azon tiszt elfogadása tekintetében.

Grész ur nyilatkozatának irrodora — és a nyilatkozatban összehordott pletykára nincs válaszom. — Mindenki a maga módja szerint.

Csáktornya, 1885. évi szept. hó 14-én.

Ziegler Kálmán.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a SZERK.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Coprija.

Jeden poljodelavec, prijatelj naš, piše nam sledeća:

Čital sem nekaj od penez-kopanje vu 85-tom broju naših novin; čital sem, da ljudi izda verjeju copriju.

To je istina, ali ne samo copriju verjeju, nego i kartaricam, koje jim karte mečeju. I ja poznam takve, koji copriju verjeju; za vezda hoć m samo jedno dogodjenje povedati poštuvanim čitateljem naših novinah, koje se je pri nas pripetilo. Morti budete sei vikakja navući ne veruvati copriji.

Jeden mudre glave človek, koj je čul, da su penezi zakopani pri Sveti Jeleni vu sumi, odmah ide pitat kartaricu, kaj mu ona reće? A ona mu je rekla: Je dragi prijatelj vi ste već po nje gori hodil, samo najte se nagliti. Človek vesel dimo ide, i pove to ženi svoji. Žena ga je na ratala, pak je vzela k sebi 3 segurne pajdaše, ar veliju, da k tomu moraju biti jaki ljudi i segurni koji se nebojiju niti vraga. I tak se je dogodilo, zišli su se oni tam v šumi večer, pak su se tam ovak spominali: Kad peneze odkopamo, i vun zememo; ti kum Gy. buš krave zapregel, kaj bumo vun vlekli. Ah kum M. znate da je s kravari težko svigdi delati.govori Gy. — Pak ja dam svoju ričku, ona vré vun potogne te peneze. To bude dobro, — veli kum bratić. Gda su se dospomenuli, kak budu peneze vun zeli, onda na ono mesto gde su vre mislili kaj bi bili penezi, su deli jednoga črnoga mačka na dretu, pak su ga okolo vodili, po onim mestu, de su hoteli kopati, pak su tak rekli: moramo do tretjega okoli pelati mačka, kaj nebude mela do nas nika tentacija oblast. Kad su ga okoli vlekli, maček počne bečati; pak su onda rekli: Znam vidi maček vraga, da beći.

Onda jim je maček vusel, pak beži po sumi. Onda su rekli, da maček beži za vragom. Kad je maček odbežal, onda su se hapili kopati, i kopali su ve 2 metra glibuko, ali penez nega bilo. Samo su našli nutri črepenje od staroga lonca. Nato su svi rekli: kaj hasni kopati, penez nega, i i-li su tužni, i žalostni dimo.

Svi su bili kak ka a pun čemera. Kad su došli blizo sela, se dospomenuju, da niti jeden ne čmrgne toga, da se nebi susedi njihovoj be'asti glavi smejali.

Ob 11 vuri v noći do li su naši ljudi proz penez dimo. Penez nega, odbežal je za njimi črni maček. Niti ma.ka, niti penez, niti pameti!

K. F.

Iz orsačke izložbe.

Pital me je jeden moj stari poznanec medjimurski, kaj je to izložba? i kaj moči videti vu njoj?

Na ova dvoja pitanja želim odgovoriti, ne samo, mojemu znancu, nego svim poštuvanim medjimurskim stanovnikom, koji ove svoje novine čitaju.

Izložiti znamenaje pri nas tuliko kak, vun deti, vun postaviti, anda izložba je: vun postavljanje. Anda orsačka izložba je: vun postavljanje priroda zemlje, svakojačke stvari i oružja, koje mešte ski drugi znanstveni ljudi jesu napravili, kak takaj živine.

Orsačka izložba je kakti lěpo pokinčeni senjem vu kojem pod magjarskom korunum živući polski, gorički gospodari pokažu svog najlepši žitek, najbolša vira, i svoju najvrednešu marhu; meštarski ljudi pokažu svoje najlepše delo; — slikari i kamenari svoje kipe i pile i t. d.

Na pitanje ono: kaj moči videti vu

izložbi? Napišem nekoja onak, kak ja svo jimi o čimi ovdeku vu izložbi sam vidim.

Videti moči ovdi, pšenicu, hrzi, ječmena, vnoge fele kuruze, zobe hajdine, prosu, mak, repiču, konople ta visoke, kakve nisam nigdar predi videl. Detele i turske detele, ter svakojačke semenje, vina, žganice iz svake stranke orsaga, samo ječmena nisam tak debeloga i lepoga našel, kak smo mi lani vu Medjimurju imali, berz čas zato, kajti vu protuletju nebilo deždja, pak je suša stisnula zrnje.

Videti je sve, kaj se iz dreva napravi, od kosičnog poričča počemši: jarem, konjska i voleska kola, tačke, kak mi velimo svake vrsti celog, do najlepše kočije. Iz susednog nam Varsždina takaj je jedna kočija ovdi od Kronasta satlera. Zatim od vajmejške čutorke, od velikoga lagva. Iz horvatske jesu takaj dva veliki lagvi novi vunpostavleni, kaj držiju? neje napisano; nego si morete dragi čitatelji misliti, ako vam te lagve opišem, lagvi jesu na ganteru tak visokom, da štenge pelaju do vrac, vracu nemaju, nego prava, i na svaki kraj je jeden oblok tak veliki, kak pri nas menjše hiže imaju. Nutri vu lagvu jesu četiri stoli, pri svakom stolu moreju se ljudi sedeti, pivci pak kelneri lehko čisto hodiju okolo stola, noseći pivo ali vino, gdo kaj zapove. Na dalje vun postavljani su pikule, flante, gusle, citure, cimbole, klaviri; jedne velike orgule postavil je vun on Orzag Sándor peštenski, koj je podturenske orgule delal. Videti je tak dugo jednako i debele hraste pak bore, kakve nisam nigdar videl predi.

Videti moči ona, koja se iz zemlje napraviju, od maloga verčeka do lonca, koj lehkoti ter deži, i za mačču držati je napravljeno. Zatim lepe peći i takve, da jedna koča 700 fitev. Jeden lonar napravil je celoga lagva včernoga iz zemlje, a drugi lagve drži 2 vedre ili akove. Najlepša i

szellem, kevés közlékenység, azonban természetesen látszó elfogultság, lényének feszélytelensége, egyenlő nyugalma és főalkat eleme: a tettetés azok, melyek az emberekbeni család-sainknak okozói; kritikus, közlékeny és impulzív természetek — rejtsenek azok szivekben bármennyi emberbaráti szeretetet is ... az emberiség zöme által gyanusoknak tekintetnek.

„Az ember képződik mindenben szépen! Schadow ezen ismert szavai leginkább a test képezésére vonatkoznak, s habár nincsen hatalmunkban testünk alapvonalait lényegileg megváltoztatni, de mozdulatainkban sok szabálytalanság vehető még észre, s e szabálytalanság minden szépnak a megölője Testünknek — csodálatos alkotásánál fogva — mozgás a rendeltetése. Csak nagyon ritkán van testünk nyugvó állapotban, sőt maga ezen állapot is a mozgás produktumaként tekintendő.

A látvány tehát, melyet testünk nyújt, folytonos váltakozásnak van alárendelve, s minden újabb tekintetre újabb körvonalakat szemléltetünk a testen és annak tagjain. Azonban a természet csak nagyon ritka esetben ajándékozza meg az embert keifemes és szép mozdulatokkal; általában tanulunk kell a szép mozdulatok művészetét.

(Folyt. köv.)

BALKÁNYI SIMON.

H I R E K

— **Áthelyezés.** A nagyméltóságú m. kir. vallás és közoktatási miniszterium folyó évi szeptember hó 1-én 31378. sz. a. kelt magas rendeletével, Barla Vilma stridói állami elemi iskolai rendes tanítónőt hasonló minőségben — saját kérelmére — a perlaki állami elemi népiskolához helyezte át.

— **Jutalmazás.** Mihályovics József zágrábi b'bornok érsek ur ó eminetiája — Matosovics István stridói plébános ur ajánló előterjesztése folytán — Danicz Sándor ráczkanizsai, Vugrincics Ferencz vashegyi és Balogh Ferencz sztanetincezi állami tanítókat a múlt 1884—85. tanév tartama alatt teljesített hittani oktatásért egyenkint 25—25 frt jutalomban részesítette.

— **F. hó 7-én** tartott megyei közgazgatási bizottsági ülésből. Olvastatott Wolák Rezsó csáktornyai ügyvéd s képviselő

tagnak a július 31-én megtartott közgyűlésen megejtett iskolaszéki választás elleni fellobbezése. Miután a tiltakozás a választási jegyzőkönyv tanúsága szerint csakis a különben szabályszerűen intézett választás eredményének kihirdetése után jelentetett be, a választás sem ezen, sem a törvényes uton iskolaszéki tagokká választott s kifogásolt egyének címén nem semmisíthető meg. Tekintettel azonban Csáktornya város tanügyének nagy fejlődötttségére, felhivatik a városi képviselő testület, hogy a közérdeklődés ápolása céljából a már megválasztott iskolaszéket még néhány és pedig szakértő taggal kibővítsék.

— **A perlaki járás szolgabirájával** egyhangulag Kostyál Ferencz perlaki segédszolgabiró ur választatott meg a f. hó 14-én tartott megyei közgyűlésen. Öszinte szívből gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez! A magyarság eszméje és az alsó-vidéki nép érdekében még öszintébb szívből kívánjuk, vajha megboldogult elődje nyomdokain haladva ő is minél több hasznos szolgálatot tenne hazájának s az elhagyatott muraközi népnek az alsó-vidéken. Ehhez egészséget, hosszúéletet, munkakövet, igyekezetet és kitartást kívánunk! — Utódául segédszolgabirónak egyhangulag Szmodics Viktor közigazgatási gyakornok lett megválasztva. Szmodics ur Muraköz szülötte, ismeri a nép bajait s a nehézségeket melyekkel Muraközben egy közgazgatási tisztviselőnek meg kell küzdenie. Üdvözljük őt előléptetése alkalmából.

— **A csáktornyai kisdedóvó-intézet** ünnepélyes megnyitása ma 9 órakor leend a kisdedóvó-intézet saját helyiségében.

— **Bucsuzó.** Csáktornyai és vidéki tisztelt barátaim s ismerőseim mindegyikétől személyesen nem bucsuzhatván el, e helyen mondok szívből jött „Isten hozzád” mindazoknak, akik barátságukkal s jóindulatukkal tisztelték meg. Kérem tartsanak meg továbbra is szíves jóindulatukban; valamint én sem fogom Önöket soha elfelejteni. Csáktornya 1885 szept. 19. Milánkovits Tamás kaposvári kir. segédtelekkönyvvezető.

— **Irsay B. Zsigmond** igazgatása a l. t. 22 tagból álló magyar szintársulat érkezett városunkba. — Ajánljuk a t. közönség pártfogásába.

Vettük a „GONDÜZŐ” szépirodalmi hetilapnak 48—52 számait, melyekkel az I. évfolyam végződik és végig t. kintve e k. t. lap számain. lehetetlen meg nem említenünk azt a dicseretes burgalmat és szigorú lelkiismeretességet, melylyel az áldozatkész kiadó lapjának első évfolyamában a maga elé tűztt tartalmas programot teljesíté. A „Gondüző”-ben találkoztunk hazai irodalmunk színe javával s t. egyéb szépirodalmi lapokban csak elszórvá találunk az a „Gondüző” mindegyik számában egyesítve van a „Gondüző” megjelen minden vasárnap 3 tömött iven színes horitékkel. Kiadja: Székely A. adár. Budapesten főmunkatárs Tolnai Lajos. Előfizetési ára: egy évre 6 frt. félévre 3 frt. negyedévre 1 frt 50 kr. Hévvél ajánljuk e hazafias kitűnő vállalatot mindenkinek, ki e'ketemelő olvasmányokban l. l. örömet A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatónyaszámmal, ki e' végett levelező lapon hozzá fordul.

Nyílt tér*)

Válasz Grész Alajos urnak.

A „Muraköz” utolsó számában, Grész ur által tett nyilatkozatból is, (mely a való tényállásnak nagyrészből elferditése), minden érdeklő olvasó megállapíthatja a következőket:

Grész ur értesülve volt, hogy feleségem a zászlóanyai tisztet elfogadni vonakodik, vagy még nagyobb engedményt tesz: Grész ur nem volt bizonyos, hogy feleségem a zászlóanyai tisztet elfogadja-e. Ebből önkénytelenül következik, hogy Grész ur a túzóító-egylettel szemben nagy hibát követett el, midőn a küldöttség get azon kellemetlenségnek tette ki, hogy tagadó választ nyert megfizetelő kérésére.

Czélja első felszólalásomnak is csak a fennti tény konstatálása volt, az egylet iránti tekintetből, Grész ur által terjesztett azon nézettel szemben, mintha én vagy feleségem a küldöttség menesztését provokáltuk volna, vagy hogy már eleve ígéretet tettünk volna azon tiszt elfogadása tekintetében.

Grész ur nyilatkozatának irmodora — és a nyilatkozatban összehordott pletykára nincs válaszom. — Mindenki a maga módja szerint.

Csáktornya, 1885. évi szept. hó 14-én.

Ziegler Kálmán.

*) Az e rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a SZERK.

HORVATSKI DEL „MEDJIMURJA“

Coprija.

Jeden poljodelavec, prijatelj naš, piše nam sledeća:

Čital sem nekaj od penez-kopanje vu 85-tom broju naših novina; čital sem, da ljudi izda verjeju copriju.

To je istina, ali ne samo copriju verjeju, nego i kartaricam, koje jim karte mečeju. I ja poznam takve, koji copriju verjeju; za vezda hoć m samo jedno dogodjenje povedati poštuvanim čitateljem naših novinah, koje se je pri nas pripetilo. Morti budete sei vikakja navćili ne veruvati copriji.

Jeden mudre glave človek, koj je čul, da su penezi zakopani pri Sveti Jeleni vu šumi, odmah ide pitat kartaricu, kaj mu ona reće? A ona mu je rekla: Je dragi prijatelj vi ste već po nje gori hodil, samo najte se nagliti. Človek vesel dimo ide, i pove to ženi svoji. Žena ga je na ratala, pak je vzela k sebi 3 segurne pajdaše, ar veliju, da k tomu moraju biti jaki ljudi i segurni koji se nebojiju niti vraga. I tak se je dogodilo, žičli su se oni tam v šumi večer, pak su se tam ovak spominali: Kad peneze odkopamo, i vun zememo; ti kum Gy. buš krave zapregel, kaj bumo vun vlekli. Ah kum M. znate da je s kravami težko svigdi delati, govori Gy. — Pak ja dam svoju ričku, ona vrě vun potogne te peneze. To bude dobro, — veli kum bratić. Gda su se dospomenuli, kak budu peneze vun zeli, onda na ono mesto gde su vre mislili kaj bi bili penezi, su deli jednoga črnoga mačka na dretu, pak su ga okolo vodili, po onim mestu, de su hoteli kopati, pak su tak rekli: moramo do tretjega okoli pelati mačka, kaj nebude mela do nas nikakva tentacija oblast. Kad su ga okoli vlekli, maček počne bećati; pak su onda rekli: Znam vidi maček vraga, da beći.

Onda jim je maček vusel, pak beži po šumi. Onda su rekli, da maček beži za vragom. Kad je maček odbežal, onda su se hapili kopati, i kopali su već 2 metra glibuko, ali penez nega bilo. Samo su našli nutri črepenje od staroga lonca. Nato su svi rekli: kaj hasni kopati, penez nega, i i-li su tužni, i žalostni dimo.

Svi su bili kak ka a pun čemera. Kad su došli blizo sela, se dospomenuju, da niti jeden ne čmrigne toga, da se nebi susedi njihovoj be'asti glavu smejali.

Ob 11 vuri v noći do li su naši ljudi proz penez dimo. Penez nega, odbežal je za njimi črni maček. Niti ma ka, niti penez, niti pameti!

K. F.

iz orsačke izložbe.

Pital me je jeden moj stari poznanec medjimurski, kaj je to izložba? i kaj moći videti vu njoj?

Na ova dvojja pitanja želim odgovoriti, ne samo, mojemu znancu, nego svima poštuvanim medjimurskim stanovnikom, koji ove svoje novine čitaju.

Izložiti znamenaje pri nas tuliko kak, vun deti, vun postaviti, anda izložba je: vun postavljanje. Anda orsačka izložba je: vun postavljanje priroda zemlje, svakojačke stvari i oružja, koje meštarski drugi znanstveni ljudi jesu napravili, kak takaj živine.

Orsačka izložba je kakti lepo pokinćeni senjem vu kojem pod magjarskom korunum živući polski, gorički gospodari pokažu svog najlepši žitek, najbolša vira, i svoju najvrednešu marhu; meštarski ljudi pokažu svoje najlepše delo; — slikari i kamenari svoje kipe i pile i t. d.

Na pitanje ono: kaj moći videti vu

izložbi? Napišem nekoja onak, kak ja svo jim i o čimi ovdeku vu izložbi sam vidim.

Videti moći ovdi, pšenicu, hrzi, ječmena, vnoge fele kuruze, zobe hajdine, prosu, mak, repić, konople ta visoke, kakve nisam nigdar predi videl. Detele i turske detele, ter svakojačke semenje, vina, žganice iz svake stranke orsaga, samo ječmena nisam tak debeloga i lepoga našel, kak smo mi lani vu Medjimurju imali, berz čas zato, kajti vu protuletju nebilo deždja, pak je suša stisnula zrnje.

Videti je sve, kaj se iz dreva napravi, od kosićnog poričča počemsi: jarem, konjska i voleska kola, tačke, kak mi velimo svake vrsti celog, do najlepše kočije. Iz susednog nam Varsždina takaj je jedna kočija ovdi od Kronasta satlera. Zatim od vajčevjše čutorke, od velikoga lagva. Iz horvatske jesu takaj dva veliki lagvi novi vunpostavleni, kaj držiju? neje napisano; nego si morete dragi čitatelji misliti, ako vam te lagve opišem, lagvi jesu na ganteru tak visokom, da štenge pelaju do vrac, vraca nemaju, nego prava, i na svaki kraj je jeden oblok tak veliki, kak pri nas menjše hiže imaju. Nutri vu lagvu jesu četiri stoli, pri svakom stolu moreju se ljudi sedeti, pivci pak kelneri lehko čisto hodiju okolo stola, nosći pivo ali vino, gdo kaj zapove. Na dalje vun postavljene su pikule, flante, gusle, citure, cimbole, klaviri; jedne velike orgule postavil je vun on Orszag Sándor peštenski, koj je podturenske orgule delal. Videti je tak dugo jednako i debele hraste pak bore, kakve nisam nigdar videl predi.

Videti moći ona, koja se iz zemlje napraviju, od maloga verćeka do lonca, koj lehkoti ter deži, i za maćču držati je napravljeno. Zatim lepe peći i takve, da jedna koća 700 fitov. Jeden lončar napravil je celoga lagva včernoga iz zemlje, a drugi lagev drži 2 vedre ili akove. Naj lepša i

dražeša posuda je tak zvana „Majolika“ koja se iz stanovite zemlje dela, i namala. Takvu posudu najlepšo sem videl od pečuvskog fabrikanta poslanu.

Videti moći ona, koja se iz željeza, cina i pleha delaju. Na peldu: novena železnička kola skupa s mašinom. Zatim mašine za sejati, mlatiti, kositi; sena zobaciti repu i slamu rezati; za mleti, i t. d. Jedna mašina najjednput troje dugovanje napravi, najmre fine špice, zapinjače i žuoru. Človek oči zgubi, kada gleda kak do 200 špulice vrtise i bega simo tamo; pak jeden jedini dečak je bil samo poleg, koj je odprl mašinu. Čelo ide s najvešom hitroštjnm Druga mašina je iz drota rešetu veliku plela za peternice i pri njoj samo jeden mladi človek pazil. Tretja mašina je tkala platno. Četrt mašina je tirala kotače draxlerom tak da su 3 detiči najjednput delali.

Peta mašina je peneze prešala na spomenek izložbe iz cina, velike kak škuda, i menjše vu razlučni meri.

Jeden magyar imenom Vászrhelyi pronasel je iz cina mašinicu, vu koju je njegov človek pred nami vlejal mlačno sladko mleko 2 litra, pak je z dreticami vrtel, i za nekoliku minut, bil je gotov puter.

Mesari su izložili: slaninu, špeha, sala šunke i mašću. Jedna slanina visi tam od tak dugoga prasca, kakvoga vu Medjimurju nesmo niti vidli, a još menje klali.

Remenari izložili su proste i fine hame, sedla. Šest konj onak naprežen onih, videti kak su napreženi kanonerski konji soldački, nesu živi ali živim spodobni, samo je remenar pokazal, da on zna takaj pravu soldačku delati.

Licitari iz vojska različne stvari su zložili. Vnogim se dopal iz vojska oroslan, ak veliki kak da bi živ bil.

Videti je moći i obuteli, kakve puk nosi, vu Magjarskoj, Erdélyu, Hrvatskoj i Bosni; jesu čeli ljudi iz vojska, ali dreva napravljeni, pak tak oblečeni, da se vidi: kakvi su ljudi vu kojem orsagu. Videl sem takve iz Hrvatske i Slavonije, samo iz našega Medjimurja nisam videl opravu puka nit nošnju.

Videti moći svakojačke sire, kak naj vekši kotač tak velike; i med vu vnoгих dapače žive pčelice vu košu; su različne forme i fele; jesu i takvi koši, iz kojih gospodar samo tuliko meda zeme vun, kuliku hoče, a drugo ostavi za pčele, da moreju črez zimu živeti. Seti od zgora vun zemeju, kad su već pčele (šmele) doli stivali, koš je iz drva napravljen, pak se lepo tiho odpre i zapre. Vntom su dobri takvi koši kajti nemora gospodar svoje pčele zaklati.

Videti je moći kakve jesu čarde okolo Debrecina i Segedina magjarskoga varoša? kajti jedna čarda je debrecinska i druga segedinska napravlena ravno takva, kak su tam i mi smo vu jednoj i drugoj obedovali i kušali „halaszle“ — a juha s ribami, kakvu halasi. tojest ribiči magjarski delaju; i kakvu naš puk medjimurski nepozna.

Videti je ovdj, kakvu hižu imaju vu Erdélyu sékeli, jer je jedna hiža ravna takvo napravljena, i žena sékelja marljivo tke, muž pak zetskane stvari terži; kćiti: iz vune zetskane fortuvnjače, platno, rubec, i t. d.

Dale budem vam otom pisal dragi čitatelji, za vezda i doti čas, s Bogom.

MOLNÁR ISTVÁN.

Spomen.

Zmislis li se onda na me,
Spomeneš li v družtvu mene,
Puno kad ti srce bude
Od radosti il od tuge?

Zmislis li se onda na me,
Kaj otidem v druge kraje,
Poleti li negda za me,
Jedna misel s tvoje strane?

Zmislis i se onda na me,
Tibi večer kad nastane,
Kada vrha tvoje glave,
Bléda zvézda ma postane?

Zmislis li se onda na me,
Srce kad mi već ohladne,
Kad mi zvézda dol opadne,
Zmislis li se onda na me?

Privedik:

A. Potlaehnik.

Kaj je novoga?

— **Oslobodjeni parduc.** Iz Brüssela nam pišeju: Vu varošu Lüttich nekoliko dnevi je bila jedna menezancija (gde svakojačke stvari kažeju). Jeden dan se oslobodi jen parduc iz svojega rešta vun, tak da gospodar od toga nikaj znal nije, ni ga opazil parduc. Za kratko vreme se parduc vu jednu najvešju vulticu varoša Lütticka postavi. Samo od sebe se razme, da siromašni puk pred ovom divjom stvarom je bežal ki kam ki kam nutri, gde se je sigurno čutil. Ali jednoga siromaškoga detiča je ipak raztergal. Takova sudbina je takajše jedno 8 let staro dete dostiglo. Po ovom strašnom činu je ta divja stvar na jeden krov zisla, gde se je više pol vure sim i tam šetala, dok ju je jeden dober jager doli strellil.

— **Grdo ubojstvo z bog nekuliku jabuk.** Iz Koprivnice nam sledeće pišeju: Vu selu Sigetec nedaleko od Koprivnice, je iprošle dane strašen viher bil, tak da je jednomu mužju jabuke stresel i vu susedov vrt odnesel. Taj isti sused te jabuke — kak dobežeg dara — pobere drugi dan i odnese je vu hižu. To vidi žena gospodara. Njezin muž ide i hoče si jabuke odnesti. Novi gospodar jabuk se brani, da su to njegove i t. d. tak da se nazadnje strašno posvadiju. Žena mu nudi nož s ovimi rečmi: piči ga toga cucka. Muž je posluhnuo ženu si i u svoji nagelosti vpiči ga vu srce, koj je odmah vumrl. Vmoritelja su prek dali kr. sudu vu Koprivnici.

— **Pežega (vu Slavoniji) je za vezda jedno znamenito mesto postalo s celom svojom okolicom.** Tam je bilo njegovo veličanstvo, a više hercegi, tam je horvatski ban, cela deputacia iz Bosnije, Hercegovine; da ovi svi vidiju onu veliku muštru, gde takajše i naši honvedji budu se muštrali, zato je tam bil baron Fehérvári honvedski minister. Podovom vremena je Nj. Veličanstvo auctentiu držalo.

— **Velika nesreća se je dogodila na željeznici.** Od Zimonia je jen cug 7 vuri i 35 minuti odšel i pri Hala u se skup zide s jednim cugom koj je ov Zimony na kanil iti. S takajm jakostjom su se skup tiknuli, da je jeden čovak na jempu vumrl a 4 su težko obetežali po ovoj nesreći.

— **Vmoril se je.** Bizu Temavara pri jednoj vahti se je stasno čim dogodio. Kak se je cug približaval na jempu si jen stari človek dene šinjaka na željeznicu. Conductor je opazil to, ali već pre kesno jer željeznicu nije bilo tak hitro moći zastaviti. Kak ga je opazil na jempu je zaperl kotače ali četiri kotači su ipak prek njega odšli. Taj isti se Ficner Janos zove i veliju da se je zato ta lepel, jer je takvoga betega imal, kojega vraćiti nije bilo moći.

— **Gospona Kostyál Ferencza su 14-ga o. m. vu Zala-egerszegu za prilockoga kotarskoga sudca i Gospona Szmodits Viktora za podsudca zebriali.** Mi iz srca gratuliramo novim kotarskim sudcom vu tem ufanju, da budu oni vu vsem peldu pokojnoga G. Konyárija nasledovali i za puk medjimurski delali. Bog je poživi vno go letah!

Vsačesa pa nekaj.

— **Briga za zdravje.** Človek ne mora brinuti za svoje zdravje. Zdrav je človek vesel, lahko dela, izvršava svoje dužnosti. Reč je: „Vu zdravom telu stanuje zdrava duša“. Ako hočeš navék biti zdrav i vesel, čini ovo:

1. Hodi zagod spat a rano se vsaki den stanil
2. Budi čist!
3. Rado se šeci po prostom zraku!
4. Čuvaj se pri igri i delu, da si zdravju ne škodiš!
5. Čuvaj se, da nepiješ kada si vruč i truden!
6. Čuvaj se, da se neprehladiš!
7. Čuvaj se, da preveć ne ješ niti ne piješ!
8. Ne prejmilji vu vusta škodljive stvari!

Zločesta je navada pri deci, da prerano duhan puše. Pred 300. ljet naši otci duhana nisu niti poznali; den denes ga puše već dečarci, kojim bi se bolje falat kruha vu ruki nego cigara vu zubi.

— **Kak se moći čuvati griže.** Dok su dnevi topli, dapače i vrući a noći hladne, lahko e prehladite, osobito, koji radi vuni spavaju. Zato je potrebno sledeće si zapametiti:

1. Ako ste jako žedni, denite po dve šlice dobrog otca vu liter dobre vode; ovakovo pilo nije drago, žedju dobro gasi, telo krepil ter je zdravo.

2. Trbuh (šrevo) osobito po noći držite toplo, ter se dobro pokrivate, da se neprehladite. Jedna hladna noć donese vam lahko smrtni beteg, ako se nečuvate.

3. Nejećte nezreloga sada, dinja. Tko se toga naje i na to napije vode, lahko dobi grižu ili zimicu. I slabo pečen hzenl kruh iz novoga zrnja lahko donese grižu. Ako je tko vu griži, naj nejemlje takovo vraćivo koje bi ga taki zaprio. — Od toga bi lahko vumrl ili pak vu dugi beteg opal. Telo se mora zevzeme očistiti, drugač nega zdravja. Izruči se taki dobromu dktoru, da ti pomore. Ako tko na griži betegu, skrbliivo ga čistite i za zdrav zrak se brižite. Pri takvim se nesme loziti, ar je grižu i kužna tojest ona se i drugoga prime.

— **Dati bude vino imalo vugoden tek po maškatu,** vzemi cvit od bega, posuši ga na zraku, zasij ga popriliki fertalj kilograma vu platnenu vrećicu ter ga obesi baš vu sredinu sagva. Ovo se mora pije napraviti, nego posme mašt vreti.

— **Petroleum tira gusenice zrepe.** Jeden vućni gospodar piše, da se je čudil velikoj mći koju ima petroleum. Na njegovu repu došla su gusenice, i to na jezere i jezere, on si je premišljaval čim bi se mogel toga gadg rešiti. Med ostalimi, vlejel je 5 šlic petroleumu vu jednu kanu, kakvu imaju vrilari za polčvati, pak je tim po repi škropil. Drugi den nije našel niti jedne gusenice na repi.

— **Jajca budeš mogel prek zime občuvati,** ako ih dobro namočiš vu jaku slanu vodu, nego brisati je nesmeš, kad je iz vode vun vzemeš, već čekaj dok se sama posuše.

— **Koprive pomažu, da kokoši bolje nesu.** Jeden vućnjak piše, da su najbolše koprive zelene ili posušene, na drobno skosane. Ove se mešaju med kokošinu hranu. Ako jim to damo, onda budu kokoši vsaki dan neprestance nesle. Osobito su dobre koprive, koje imaju seme.

— **Pravi zrok kokošjega betega pips zvanoga dohadja od glasa vu tom betegu;** a to su vuši, koje se na glavu zapiliju. Za vraćivo proti tomu betegu preporuča se ribje ulje. Ako s jednom kapjicom na mažeš glavu piceku, taki vuši pocrkaju, a piče već nezbeta.

— Voda doprinaša da krave dobro doje. Imeuito Francezi i Švajcari jesu izprobalni sljedeće: Kravi, koja slabo ili nikaj nedoži, dosta je na den 10. litrov vode; čim pak dobro doži, treba joj i do 45. litrov vode. Vučeni ljudi potvrđavaju, da krava pri dobroj krmi tim više doži, čim više vode pije. Krave, koje su na paši ili se pak hrane zelenom krmom, da bolje doje, nego one koje se hrane suhom krmom; jer ima zelena krma mnogo vode u sebi. Zato se preporuča a se krave dojnice gusto putih napajaju.

Nekaj za kratek čas.

A: Zakaj su oni ipak ledičen ostali?

B: Je vidiju, kada sam moju prvu dragu videl, mislil sem si: „Ova ali pak nijedna!“ Gđa sam pak ju malo bolje spoznal, rekul sem vu sebi: „Rajši nijednu kak ovu!“ Zato sem i je s nijednom do vezda — jako srečno živul.

CENA ŽITKA.

Kuruza na vagi	6.50—6.7
Pšenica „ „	6.70—6.80
Hra „ „	6.—6.50
Ječmen „ „	6.—6.70
Zob „ „	6.—6.25

Szerkesztő: MARGITAI JOZSEF urednik.

Hirdetések.

1654|1885 tk.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy BLAU MORICZ és érdektársai végrehajtották PREMECZ MIHALY és neje NYÁRY TEREZIA végrehajtást szenvedő eileni 1000 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a nagy-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbiróság területén levő az a.-vidovecz 469. sz. tjkvben fekvő 1. 2. sor 325 és 3269. hrsz. a. felvett belsőség a rajta lévő lakház és melléképületek, kert és szántóföld az arverést 385 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1885-ik évi október hó 2-ik napján délelőtti 10 órakor Alsó-Vidovecz

község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 38 frt 50 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1885. évi ápril hó 20. napján.

A csáktornyai kir. járásbiróság, mint. telekkönyvi hatóság.

Haszonbéri hirdetmény.

Nedelicz mezőváros

előljárósága részéről ezennel közhirrre tétetik,

miszerint folyó

1885-ik évi szeptember hó 21-én d. e. 9 órakor

a községi hivatal helyiségében.

I. A bor-, sör- és pálinka utáni fogyasztási illetékbeszedése 1600 frt kikiáltási árral.

II. A nedeliczi nagyvendéglő és mészárszék szabad bormérési és husvágási joggal, a hozzá tartozó jégverem, kert és 2 1/2 hold szántófölddel együtt 600 frt kikiáltási árral.

III. A puscsinai kocsmá szabad bormérési joggal, kert és 2 hold szántófölddel együtt 400 frt kikiáltási árral.

1886-ik évi január hó 1-től fogva három egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe adatni fog.

A közelebbi haszonbérleti feltételek alólírott előljáróságnál a hivatalos órák alatt napokint megtekinthetők.

Mely napra a bérleti szándékozók a kellő bánatpénzzel ellátva tisztelettel meghivatnak.

Kelt Nedeliczen 1885. augusztus 23-án.

Kornfeind Nándor
jegyző.

Gyukesz István
városbíró.

SZÖVETEK női és férfi RUHÁKNAK.

csakis tartós gyapjuszövetből EGY KÖZÉP TERMETŰ férfi részére.

Egy öltözetre 3-10 méter	(jó gyapjuszövetből)	4 frt 96 kr.
	(jobb gyapjuszövetből)	8 " " "
	(finom gyapjuszövetből)	10 " " "
	(legfinomabb gyapjuszövetből)	12 frt 40 kr.

Peruwient a legfinomabb gyapjúból a legdivatosabb színekben a legújabb NŐI-POSZTÓRUHÁKNAK. ára méterenkint 2 frt 20 — 2 frt 40. Fekete Palmerston — télikabát szövet — tricót. valódi gyapju téli köpenyeknek nők részére méterenkint 4 frt. — Loden női esőköpenyek és ruhák.

Utazó-Plaidek drbja 4, 5, 8, egész 12 frtig. Legfin. öltözéteket nadrág, felső-kabát és esőköpenyszövetek túlfű, Loden, commis Kammar, Cheviot, Tricot női kendőket: tekeasztal posztókat: peruwient: doskingot ajánl

Alapított

Stikarofsky János

... 1866 ...

gyári raktára Brünnon.

Minták postabérmentesen küldetnek. Mintalapok a szabómester ruhák bérmentlenül küldetnek. 10 frton felüli utánvétel küldemények bérmentve. Allandóan több mint 150,000 o. é. frt. értékű raktárom van, ennél fogva természetesen, hogy nagy világüzletben sok 1 egész 5 méternyi posztó-végek maradnak, csakhogy ily posztóvégeket kénytelen vagyok jóval a készítésáron alól tovább adni. Minden józanul gondolkodó ember befogja látni, hogy e kis posztóvégekből minták nem küldhetők, mivel néhány száz minta rendelésénél e végből mi sem maradna. ennél fogva tehát valószínűsége ha posztókereskedési cégekből mintákat hirdetnek, mert ez esetekben a minták egész darabból és nem végekből valók, ily eljárásnál a szándék ösmeretes Meg nem felelő posztóvégek kicseréltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. Levelezések magyar, német, cseh, lengyel, orosz és francia nyelven fogadtnak el.

203 3--20.

NAGY VÁLASZTÉK MENYASSZONYI ÉKSZEREKBE

Alapított
1873. évben.

HERLINGER M.

Alapított
1873. évben.

óras és ékszerész, Csáktornyan.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű

órák, arany, ezüstárak és ékszerekből

legfin. kiállitva, a tárgyak mindegyike a cs. k. fémjelző hivatal által felülvizsgálva és fémjelvezve van.

Mindennemű

R É G I Ó R Á K A T

ugyszintén

ARANY- és EZÜST TARGYAKAT

javitás végett jöttállás mellett, elvállalok.

Régi tárgyak cserébe a legmagasabb árban átvéte nek.

NB: Bátorokodom még jól berendezett optikai áruraktárcmat is a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlani.

209 26—

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan eszközöltetnek.

NAGY VÁLASZTÉK SZÜLETÉSNAPI AJÁNDEKOKBAN